

Shrnutí stanoviska evropského inspektora ochrany údajů k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 354/83 o otevření historických archivů Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii veřejnosti, který předložila Komise

(Úplné znění tohoto stanoviska je k dispozici v angličtině, francouzštině a němčině na internetových stránkách evropského inspektora ochrany údajů na adrese <http://www.edps.europa.eu>)

(2013/C 28/05)

1. Úvod

1.1 Konzultace evropského inspektora ochrany údajů

1. Dne 16. srpna 2012 přijala Komise návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 354/83 o otevření historických archivů Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii veřejnosti (dále jen „návrh“) ⁽¹⁾. Návrh byl téhož dne zaslán evropskému inspektorovi ochrany údajů ke konzultaci.

2. Před přijetím návrhu dostal evropský inspektor ochrany údajů možnost vyjádřit k němu neformální připomínky. Mnohé z nich byly v návrhu zohledněny. V důsledku toho byly v návrhu posíleny záruky v oblasti ochrany údajů. Evropský inspektor ochrany údajů vítá skutečnost, že ho Komise po přijetí návrhu požádala také o formální konzultaci a že v preambuli návrhu se na toto stanovisko odkazuje.

1.2 Cíle a souvislosti návrhu

3. Nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 354/83 ze dne 1. února 1983 o otevření historických archivů Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii veřejnosti ⁽²⁾ (dále jen „nařízení o archivech“) vyžaduje, aby orgány a instituce EU zřídily historické archivy a po 30 letech je zpřístupnily veřejnosti. Nařízení o archivech stanovuje, že každý orgán a každá instituce může mít své historické archivy na libovolném místě, které považuje za nejvhodnější.

4. Cílem návrhu je změnit nařízení o archivech a zavést pro všechny orgány a instituce EU (s výjimkou Soudního dvora a Evropské centrální banky) povinnost ukládat tištěné archivy v Evropském univerzitním institutu ve Florencii (dále jen „EUI“). Evropská komise, Rada Evropské unie a Evropský parlament již na základě smluvních ujednání ukládají své tištěné archivy v EUI. Návrh tedy, jak je objasněno v důvodové zprávě, nemění stávající stav, nýbrž „cílem návrhu je potvrdit úlohu EUI při správě historických archivů institucí. Návrh položí pevný právní a finanční základ pro partnerství mezi EU a EUI.“

5. Návrh nezmění ani stávající pravidla a postupy, na jejichž základě orgány a instituce EU po uplynutí 30 let zpřístupňují veřejnosti své historické archivy. Návrh nebude mít vliv ani na vlastnictví historických archivů, které zůstane ukládajícím orgánům/institucím. Stručně řečeno, návrh předkládá omezené a cílené změny nařízení o archivech a nepřináší jeho komplexní modernizaci a revizi.

1.3 Význam pro ochranu údajů; cíle stanoviska evropského inspektora ochrany údajů

6. Aby mohly evropské orgány a instituce vykonávat své úkoly, zpracovávají obrovské množství údajů, včetně osobních údajů. Některé ze zpracovávaných osobních údajů mohou být zvláště citlivé z hlediska ochrany údajů ⁽³⁾ nebo byly dotčeným orgánům a institucím poskytnuty jako důvěrné, aniž by se počítalo s tím, že budou někdy veřejně zpřístupněny, například osobní údaje obsažené v lékařských nebo osobních složkách zaměstnanců, osobní údaje zpracované v souvislosti s disciplinárním řízením či řízením týkajícím se obtěžování, vnitřními audity, různými druhy stížností a soudních návrhů, šetřeními v oblasti obchodu, hospodářské soutěže a jiných oblastech a vyšetřováním podvodů.

⁽¹⁾ COM(2012) 456 final.

⁽²⁾ Nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 354/83 (Úř. věst. L 43, 15.2.1983, s. 1).

⁽³⁾ Například „zvláštních kategorií údajů“ ve smyslu článku 10 nařízení (ES) č. 45/2001.

7. Jakmile se některé z těchto osobních údajů včetně těch, které jsou pro dotčené osoby *prima facie* nejrizikovější, přestanou používat k účelům, pro něž byly shromážděny (nebo k jiným slučitelným „správním“ účelům), budou po uplynutí stanovené lhůty zničeny.

8. Významná část dokumentů v držení evropských orgánů a institucí, pravděpodobně včetně osobních údajů, které jsou v nich uvedeny, však nebude zničena, nýbrž bude nakonec převedena do historických archivů Evropské unie a bude veřejně zpřístupněna pro historické, statistické a vědecké účely ⁽¹⁾.

9. Je důležité, aby evropské orgány a instituce měly jasné zásady určující, které osobní údaje mají být převedeny do archivu a které ne a jak mají být údaje, které budou uchovávány a veřejně zpřístupněny prostřednictvím historických archivů, chráněny. Tyto zásady musí zajistit ochranu soukromí a osobních údajů dotčených osob a nastolit rovnováhu mezi ochranou těchto základních práv a právem na přístup k dokumentům a legitimními zájmy historického bádání.

10. Ačkoliv mnoho evropských orgánů a institucí má v současnosti stanoveny zásady vedení dokumentace, uchovávání údajů a archivace (viz například obecný přehled pravidel o uchovávání (dále jen „CCL“), což je interní správní dokument vydaný Komisí ⁽²⁾), příslušné zásady poskytují pouze omezená vodítka v oblasti ochrany údajů. CCL a podobné dokumenty je třeba ještě rozpracovat nebo doplnit konkrétnějšími a podrobnějšími pokyny týkajícími se ochrany údajů.

11. Navíc je třeba poznamenat, že stávající zásady jsou vyjádřeny v interních dokumentech, a nikoli v právním nástroji přijatém Radou a Parlamentem. Kromě stručné zmínky v čl. 2 odst. 1 o „dokumentech, na které se vztahuje výjimka týkající se soukromí a osobnosti jednotlivce podle čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001“ ⁽³⁾, nařízení o archivech nespécifikuje, jaké osobní údaje mají být převedeny do historických archivů, a tudíž i uveřejněny.

12. Zmíněný čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. 1049/2001 pak musí být vykládán v souladu s platnými právními předpisy o ochraně osobních údajů včetně nařízení (ES) č. 45/2001 a v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Rozhodnutí, které osobní údaje by měly být umístěny do historických archivů, vyžaduje zevrubnou individuální analýzu.

13. V současnosti probíhá revize směrnice 95/46/ES ⁽⁴⁾ i nařízení (ES) č. 1049/2001 a v patřičnou dobu by měla následovat také revize nařízení (ES) č. 45/2001. Ačkoliv se očekává, že tyto legislativní změny přinesou určitá vyjasnění, není vzhledem k jejich obecné povaze pravděpodobné, že poskytnou evropským orgánům a institucím dostatečně konkrétní návod ohledně archivace údajů. Co se týče samotného nařízení o archivaci, Komise navrhla jen omezené změny, které se netýkají čl. 2 odst. 1 a dalších souvisejících ustanovení.

14. Evropský inspektor ochrany údajů v tomto stanovisku navrhne několik cílených změn, které lze provést v rámci současné omezenější revize nařízení o archivech. Kromě toho poukáže na to, že je zapotřebí přijmout konkrétní opatření včetně přiměřených prováděcích pravidel s cílem zajistit, aby v souvislosti s legitimním uchováváním záznamů pro historické účely byly náležitě řešeny otázky ochrany údajů.

⁽¹⁾ V čl. 1 odst. 2 nařízení o archivech je uvedena definice „archivů“ a „historických archivů“ (orgánů a institucí EU). Archivy jsou definovány jako „všechny dokumenty jakéhokoli typu a formy, na jakémkoli nosiči, které vytvořila nebo obdržela některá instituce nebo její zástupci nebo zaměstnanci při výkonu svých povinností a které se týkají činnosti (EU)“. Historické archivy jsou pak definovány jako „ta část archivů (institucí), která byla vybrána ... k trvalému uchování“ „nejpozději 15 let ode dne vytvoření“ prostřednictvím „počátečního procesu roztřídění, jehož účelem je oddělit dokumenty, které mají být uchovávány, od těch, které nemají správní nebo historickou hodnotu“.

⁽²⁾ SEC(2007) 970, jenž byl přijat dne 4. července 2007 a v současnosti probíhá jeho revize. Viz také připomínky evropského inspektora ochrany údajů ze dne 7. května 2007 k návrhu CCL z roku 2007 na adrese http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Adminmeasures/2007/07-05-07_commentaires_liste_conservation_EN.pdf

⁽³⁾ Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

⁽⁴⁾ Viz návrh nařízení o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (COM(2012) 11 final), který předložila Komise. Viz také stanovisko evropského inspektora ochrany údajů ze dne 7. března 2012 k balíčku opatření pro reformu ochrany údajů, jež je k dispozici na adrese http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/Consultation/Reform_package?sessionid=46ACCFDB9005EB950DF9C7D58BDE5377

15. Oddíl 2 uvede tuto problematiku do širších souvislostí tím, že se bude stručně věnovat některým obecným otázkám ochrany údajů a současným trendům, které souvisí se zpřístupňováním a digitalizací historických archivů EU, anonymizací a zveřejňováním identity osob, a iniciativám Komise v oblasti veřejně přístupných údajů.

10. Závěry

65. Evropský inspektor ochrany údajů vítá, že se návrh zaměřuje na otázky ochrany údajů, mezi nimi především:

- ustanovení o rozhodném právu,
- určení orgánu dohledu,
- vymezení úlohy EUI jako správce,
- požadavek na přijetí prováděcích pravidel, která budou řešit otázky ochrany údajů z praktického hlediska.

66. V zájmu vyřešení zbývajících problematických bodů ochrany údajů evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby navrhovaná změna nařízení o archivech:

- stanovila hlavní cíle a minimální obsah prováděcích pravidel a postup jejich přijetí včetně řídicí struktury, a tak zajistila harmonizaci a koordinaci přístupu, jasný harmonogram přijetí a konzultaci evropského inspektora ochrany údajů,
- vyjasnila pravidla pro bezpečnost osobních údajů uchovávaných v historických archivech,
- poskytla záruky, pokud jde o soukromé archivy uchovávané EUI,
- alespoň minimálně objasnila výjimky týkající se soukromí v článku 2 nařízení o archivech.

V Bruselu dne 10. října 2012.

Peter HUSTINX
evropský inspektor ochrany údajů
